

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 23. června 2023
č. j. MSP-554/2022-ODKA-SPZ/6
Počet listů: 2
Přílohy: 1

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Obviněný L. P. – stížnost pro porušení zákona

Příloha:- trestní spis Obvodního soudu pro Prahu 9, sp. zn. 3 T 123/2021

Podle § 266 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) podávám **ve prospěch obv. L. P.,**

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 7. 2. 2022, č.j. 3 T 123/2021.

Řízení předcházející napadenému rozhodnutí

Dne 28. 12. 2021 státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 9 podala dle § 176 odst. 1 trestního řádu obžalobu na obviněného L. P. pro přečin opilství dle § 360 odst. 1 trestního zákoníku a navrhla mu kromě trestu odnětí svobody v trvání 6 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou i uložení ochranného léčení ústavního, a to protialkoholního a protitoxikomanického. U hlavního líčení konaného dne 7. 2. 2022, ke kterému se obviněný nedostavil, a v němž nebyl ani zastoupen advokátem, byl odsouzen k trestu odnětí svobody 6 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou a k ochrannému léčení psychiatrickému v ústavní formě.

Napadené rozhodnutí

Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 7. 2. 2022, sp. zn. 3 T 123/2021, který nabyl právní moci dne 12. 5. 2022 a kterým byl obviněný L. P. uznán vinným ze spáchání přečinu opilství dle § 360 odst. 1 trestního zákoníku, za což mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců se zařazením do věznice s ostrahou a ochranné léčení psychiatrické ústavní formou.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

1. Podle § 2 odst. 5 trestního řádu orgány činné v trestním řízení postupují v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Doznání obviněného nezavazuje orgány činné v trestním řízení povinnosti přezkoumat všechny podstatné okolnosti případu. V přípravném řízení orgány činné v trestním řízení objasňují způsobem uvedeným v tomto zákoně i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede. V řízení před soudem státní zástupce a obviněný mohou na podporu svých stanovisek navrhopvat a provádět důkazy. Státní zástupce je povinen dokazovat vinu obviněného. To nezavazuje soud povinnosti, aby sám doplnil dokazování v rozsahu potřebném pro své rozhodnutí.
2. Podle § 2 odst. 6 trestního řádu orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu.
3. Podle § 36 odst. 4 trestního řádu musí mít obhájce v řízení, v němž se rozhoduje o uložení nebo změně zabezpečovací detence nebo o uložení nebo změně ochranného léčení, s výjimkou ochranného léčení protialkoholního.
4. Podle § 99 odst. 2 trestního zákoníku soud může uložit ochranné léčení i tehdy, jestliže a) pachatel trestný čin spáchal ve stavu vyvolaném duševní poruchou a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, nebo b) pachatel, který zneužívá návykovou látku, spáchal trestný čin pod jejím vlivem nebo v souvislosti s jejím zneužíváním; ochranné léčení však neuloží, je-li vzhledem k osobě pachatele zřejmé, že jeho účelu nelze dosáhnout.
5. Podle § 99 odst. 4 trestního zákoníku podle povahy nemoci a léčebných možností soud uloží ochranné léčení ústavní nebo ambulantní. Byl-li vedle ústavního ochranného léčení uložen trest odnětí svobody, ochranné léčení se vykonává zpravidla po nástupu výkonu trestu odnětí svobody ve věznici. Jestliže ochranné léčení nelze vykonat po nástupu výkonu trestu ve věznici, vykoná se ústavní ochranné léčení ve zdravotnickém zařízení před nástupem výkonu trestu odnětí svobody, pokud se tím lépe zajistí splnění účelu léčení, jinak se vykoná ve zdravotnickém zařízení po výkonu nebo jiném ukončení trestu odnětí svobody. Ambulantní ochranné léčení se vykoná zpravidla po nástupu výkonu trestu odnětí svobody ve věznici; jestliže výkon ambulantního ochranného léčení ve věznici nelze uskutečnit, vykoná se až po výkonu trestu odnětí svobody. Nepostačí-li délka výkonu trestu odnětí svobody ve věznici ke splnění účelu ochranného léčení, soud může rozhodnout o jeho pokračování v zdravotnickém zařízení poskytujícím ústavní nebo ambulantní péči.

Posouzení předmětné věci

6. Státní zástupkyně v podané obžalobě ze dne 27. 12. 2021 navrhovala mj. uložení ochranného léčení protitoxikomanického, ovšem obviněný soudem nebyl vyzván, aby si zvolil obhájce, ani mu nebyl ustanoven, přestože řízení o uložení ochranného léčení protitoxikomanického zakládá důvod nutné obhajoby.
7. Důvod nutné obhajoby se sice netýkal současně navrhovaného ochranného léčení protialkoholního, ovšem ochranné léčení protitoxikomanického pod kritéria nutné obhajoby spadá.
8. Vzhledem k výše uvedenému bylo řízení před soudem zatíženo procesní vadou, kterou nebylo již možné napravit řádným opravným prostředkem, protože státní zástupce se práva na podání odvolání vzdal a obviněný si odvolání nepodal.
9. Další pochybení spočívá v tom, že Obvodní soud pro Prahu 9 uložil obžalovanému ochranné léčení psychiatrické ústavní formou, ačkoliv jak vyplývá ze závěrů znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a z podané obžaloby, mělo být ukládáno ochranné léčení protialkoholní a protitoxikomanické ústavní formou.
10. Ze znaleckého posudku znalkyně MUDr. G. L., z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, vyplývá, že obviněný je závislý na alkoholu a v době činu se nacházel ve stavu intoxikace drogou pervitin, do kterého se přivedl sám, s vědomím možných následků pro svou osobu a své jednání. Jeho schopnost ovládat své jednání byla vymizelá pro probíhající intoxikaci drogou. Znalkyně dospěla k závěru, že jeho pobyt na svobodě je z psychiatrického hlediska pro společnost potenciálně nebezpečný a navrhla uložení protialkoholního a protitoxikomanického léčení v ústavní formě.
11. Ze shora uvedeného tedy vyplývá, že soud pochybil, když v rozporu s podklady, které měl k dispozici ve spisovém materiálu, uložil obviněnému ochranné léčení psychiatrické v ústavní formě, a nikoliv ochranné léčení protialkoholní a protitoxikomanické v ústavní formě.
12. V případě, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

Se zřetelem na shora uvedené skutečnosti navrhuji, aby Nejvyšší soud:

- 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že pravomocným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 sp. zn. 3 T 123/2021 ze dne 7. 2. 2022 a v řízení, které mu předcházelo byl porušen zákon v neprospěch obviněného v ustanoveních § 2 odst. 5, odst. 6, § 36 odst. 4 trestního řádu a v § 99 odst. 2 písm. b, odst. 4 trestního zákoníku;
- 2) podle § 269 odst. 2 napadený rozsudek v celém rozsahu zrušil, jakož i všechna další rozhodnutí na něj obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu;
- 3) a v souladu s ust. § 270 odst. 1 trestního řádu Obvodnímu soudu pro Prahu 9 přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Na vědomí:

- 1) Nejvyšší státní zastupitelství
- 2) Obvodní soud pro Prahu 9 k jejich sp. zn. 3 T 123/2021
- 3) obviněný L. P.